

రోల్ నం.

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--

ప్రశ్న పత్రం కోడ్
Q.P. Code

57

परीक्षार्थी प्रश्न-पत्र कोड को उत्तर-पुस्तिका के
मुख-पृष्ठ पर अवश्य लिखें।

Candidates must write the Q.P. Code on
the title page of the answer-book.

తెలుగు – తెలంగాణ

TELUGU - TELANGANA

సమయం : 3 గంటలు

Time allowed : 3 hours

మొత్తం మార్కులు : 80

Maximum Marks : 80

- ఈ ప్రశ్నపత్రమ్ లో అచ్చు వేసిన 15 పుటలు ఉన్నాయో లేదో చూడండి.
- 18 ప్రశ్నలు ఉన్నది లేనిది వరిశీలించండి.
- విద్యార్థి ప్రశ్న పత్రంలో కుడివైపు ఇచ్చిన ప్రశ్న పత్రం కోడ్ సంఖ్యను సమాధాన పత్రంలోని ముఖ పత్రంలో ఉండాలి.
- సమాధానాలను రాయడానికి ముందు ప్రశ్న పత్రంలో యథాస్థానంలోని వరుస సంఖ్యను రాయండి.
- ఈ ప్రశ్న పత్రాన్ని చదవడానికి 15 నిమిషాలు కేటాయించడం జరిగింది. ప్రశ్న పత్రం ఉదయం నికు 10.15 యొక్క బింబాలు ఉన్నాయి. ప్రశ్న పత్రాన్ని చదవాలి. ఈ కాలంలో సమాధాన పత్రంలో ఏమీ రాయకూడదు.
- Please check that this question paper contains 15 printed pages.
- Please check that this question paper contains 18 questions.
- Q.P. Code given on the right hand side of the question paper should be written on the title page of the answer-book by the candidate.
- **Please write down the serial number of the question in the answer-book at the given place before attempting it.**
- 15 minute time has been allotted to read this question paper. The question paper will be distributed at 10.15 a.m. From 10.15 a.m. to 10.30 a.m., the candidates will read the question paper only and will not write any answer on the answer-book during this period.

~

General Instructions :

1. Question paper is divided in 4 Sections.
2. It has 18 questions.
3. Section – A has 1 question from 1 to 1.
4. Section – B has 2 question from 2 to 3.
5. Section – C has 9 question from 4 to 12.
6. Section – D has 6 question from 13 to 18.
7. Attempt questions as per specific instructions.
8. Write Question No. in answer book before attempting it.

సాధారణ సూచనలు :

1. ప్రశ్నపత్రంలో 4 విభాగాలున్నాయి.
2. ఇందులో 18 ప్రశ్నలున్నాయి.
3. విభాగం – A లో 1 నుండి 1 వరకు మొత్తం 1 ప్రశ్నలున్నాయి.
4. విభాగం – B లో 2 నుండి 3 వరకు మొత్తం 2 ప్రశ్నలున్నాయి.
5. విభాగం – C లో 4 నుండి 12 వరకు మొత్తం 9 ప్రశ్నలున్నాయి.
6. విభాగం – D లో 13 నుండి 18 వరకు మొత్తం 6 ప్రశ్నలున్నాయి.
7. ప్రశ్నలను నిర్దేశిత సూచలను అనుసరించి రాయండి.
8. జవాబు రాయడానికి ముందు ప్రశ్న సంఖ్యను రాయండి.

విభాగం – ‘ఎ’

1. (A) క్రింది గద్వాంశాలలో ఒక దానిని ఎన్నుకొని చదివి, ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు సరైన జవాబులు గుర్తించి రాయండి.

$5 \times 2 = 10$

స్వాభావికంగా సభ్యులక్షణం, దురభిమానం ధూర్ధు లక్షణం, నిరభిమానం నిర్వీర్య లక్షణం. అప్పుడెప్పుడో డాక్టర్ సి. నారాయణరెడ్డి అన్న మాటలు ఇవి. నా భాష, నా సంస్కృతి, నా కళలు, నా చారితక వారసత్వం గొప్పది అనుకోవడం స్వాభావికంగా. అది ఉత్తమ లక్షణం. మరి నావే గొప్పది అనుకోవడం శ్చత్తిమించి ఏర్పడే దురభిమానం. అలా భావించేది చెడ్డవారు మాత్రమే. ఆ మనకెందుకులే ! అంటూ ఆస్తుకి లేకుండా ఉండడం, నీరసమైన మాటలు వలకడం ఏ అభిమానం లేని వాడి లక్షణం. అది చేతగానితనం మాత్రమే. ఆంగ్ల పాలన నుంచి మన దేశాన్ని విముక్తం చేయాలని మనం జరిపిన స్వాతంత్ర్య సంగ్రామం స్వాభావిక సంకేతమే.

ఆ తర్వాత పరిపాలన నుంచి మనం విముక్తులమయ్యామే గాని, ఆలోచనల్లో ఇంకా పరాధీనులుగానే ఉన్నాం. ఆంగ్లభాష ఆ పాశ్చాత్య సంస్కృతి మన మెదడ్ల పారలలో ఇంకా పీరుకొనే ఉన్నాయి. ఇది భారతదేశంలోని అన్ని రాష్ట్రాలకు వర్తించే సత్యమైన మాట. తెలుగు భాష అత్యంత సంపన్మైన భాష. ఇటీవల 2008 సంపత్కరాని కంటే ముందుగానే పాశ్చాత్య విజ్ఞాన వేత్త ప్రాఫెసర్ హాల్డెన్ ఏ సాంకేతిక వైజ్ఞానిక అర్థాన్ని అయినా సమర్థంగా చెప్పి పద సంపద తెలుగు భాషకు ఉన్నదని గుర్తించి చెప్పారు.

ఇద్దరు సగటు తెలుగువారు కలుసుకుంటే సంభాషణల్లో దొర్చేవి ఇంగ్లీష్ మాటలే. ఇలా అనడం ఇంగ్లీష్కు నిరసన తెలపడం కాదు. మాత్రభాష అవసరాన్ని గుర్తించడం. ఏ భాషా పదాన్ని అయినా తనలో జీర్ణించుకునే శక్తి తెలుగు భాషకు ఉంది. ఇంగ్లీషు, హిందీ, ఉర్దూ పదాలనే కాదు అల్సారి, ఇంగ్లీష్ లాంటి పోర్చుగీసు పదాలను కూడా తెలుగు భాష తనలో కలుపుకుంది.

దక్షిణాఫ్రికా స్వతంత్ర దేశంగా రూపొందిన తర్వాత ఆ దేశం మంత్రి మండలిలో “జూలూ” అనే ఆటవిక తెగకు చెందిన ప్రతినిధులు ఉన్నారు. జూలూ తెగకు భాష లేదు, యాస తప్ప. ఆ యాస భాషము, ఆటవిక సంస్కృతిని పరిరక్షించుకోవడానికి జూలూ నాయకులు ఉద్యమాలు నడిపారు. అదీ ! స్వాధీమానం అంటే. ఒక యాస కోసం, అభివృద్ధి చెందని ఒక సంస్కృతి కోసం ఆ తెగవారు ప్రదర్శనలు జరిపారంటే ఆ సంఘటనల ద్వారా మన నాగరీకులు నేర్చుకోవాల్సింది చాలా ఉంది.

ప్రశ్నలు :

(i) సాంకేతిక అర్థాన్ని అయినా చెప్పి పద సంపద తెలుగుకు ఉన్నదని అన్నది ఎవరు ?

(A) హాల్డెన్	(B) జూలూ ప్రతినిధులు
(C) సి. నారాయణరెడ్డి	(D) ఎవరూ కాదు

(ii) మనకెందుకులే ! అనుకొని నీరసంగా మాట్లాడటం ఎవరి లక్షణం ?

(A) జూలూ లక్షణం	(B) ధూర్ధు లక్షణం
(C) అభిమానం లేనివాడి లక్షణం	(D) దక్షిణాఫ్రికా లక్షణం

(iii) ఆల్గోరి, ఇస్త్రీ మెదలైనవచ ఏ భాషా పదాలు

(iv) “జులూ” తెగ ఏ దేశానికి సాతంత్ర్యం వచ్చాడ ఏర్పడింది ?

(v) ఏ సాంకేతిక వైజ్ఞానిక అర్థాన్ని అయినా సమర్పింగా చెప్పి పద సంపద కలిగిన భాష ?

- (A) ఇంగ్లీష్
(B) హిందీ
(C) ఉర్మా
(D) తెలుగు

ਲੇਖਾ (OR)

(B) “తెలంగాణ” గురించి ఉన్న మొట్టమొదటి శాసనం క్రీస్తు శకం 1417 వ సంవత్సరం లోనిది. దీనిని మెదక్ జిల్లా, రామచంద్రాపురం, తెల్లుపూర్ గ్రామంలో రాష్ట్ర పురావస్తు శాఖ శాసన పర్యవేక్షణ వారు కసుగొన్నారు. ఈ శాసనంలో “తెలంగాణ పురం” అనే పట్టణంలోని విశ్వకర్మలకు చెందిన కొండమీది మల్లోజు అనే ప్రక్కి మనుమలు ఒక దిగుడు భావిని తవ్వించారనీ, దానికి ఉత్తరాన మామిడి తేటను పెంచి ఏతాం దారా నీటి సరఫరా చేశారనే ఏవరాలు ఉన్నాయి.

1510 వ సంవత్సరంలో వెలిచెర్డ శాసనంలో ప్రతాపరుదు గణపతి అనేక తెలంగాణ దుర్గాలను గెలిచినట్టు ఉన్నది. తమిళనాడులో ఉన్న తిరువన్నామలై శాసనంలో “దెలంగాళ్ళు” మని శ్రీకృష్ణదేవరాయలు తెలంగాణ గురించి రాయించాడు. 15వ శతాబ్దపు చివరి భాగంలో వెన్నెలకంటి సూరన కవి రాసిన ఏష్ట పురాణం అవతారికలో తెలంగాణ ప్రస్తావన ఉన్నది.

తెలంగాణ అన్నమాట కనీసం 1400 సంవత్సరం నాటికి స్థిరపడి ఉన్నా, తెలంగాణ అన్న పీరు పడిన భూభాగాలకు చరిత్ర ఎవ్వటినుంచో ఉన్నది. ఆదిరాజు వీరబహుదాము “తెలంగాణ భూభాగము అత్యంత ప్రాచీన కాలము నుండి తెలుగు వారికి స్థావరమై ఉంది. శాతవాహనులు, చాళుక్యులు, కాకతీయులు ఈ ప్రాంతంలో విజ్యంభంచి ఎంతో గొప్పగా తమ పరిపాలన కొనసాగించారు. ఎన్నో గొప్ప విశేషాలతో ఈ ప్రాదరాబాదు రాజ్యము పునీతమై ఉన్నది”, అని వారి మాటల్లో చెప్పడం వల్ల తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రతిభ ఎంత కీర్తి గడించినదో చెప్పవచ్చు.

ప్రవ్యాలు :

విభాగం - ‘బీ’

2. క్రింద సూచించిన విధంగా పేరు, చిరునామాలతో విషయాన్ని వివరిస్తూ లేఖ రాయండి. **$1 \times 6 = 6$**

కడవ జిల్లా, జమ్ములమడుగు నివాసి గణేష్ ఓటు ప్రాధాన్యతను గూర్చి గుంటూరు జిల్లా, మంగళగిరిలో ఉన్న తనమిత్రుడు శ్రీనివాస్కు వ్రాసినట్లుగా లేఖ రాయండి.

3. క్రింది ప్రక్రియలలో ఒక దానికి (1) **100** ఎదాలలో జవాబు రాయండి. **$1 \times 5 = 5$**

(i) దినచర్య

నీ పేరు శరత్ . నువ్వు జడ్పుర్లలో నివసిస్తున్నావు. మీ ప్రాంతంలో అధికమైన ఎండల కారణంగా పశుపులకు మేతలేక, ప్రజలు ఎండల వేడికి తట్టుకోలేక విలవిలలాడుచు బ్రతుకు భారాన్ని మోయలేకపోవుచున్నారు. ఈ దీనస్థితిని చూచి నీలో కలిగిన భావాలను దినచర్య రూపంలో వ్రాయండి.

(ii) వార్తా నివేదిక

నీ పేరు మూర్తి. నీపు ప్రైదరాబాద్లలో నివసిస్తున్నావు. ఆగష్టు 26 వ తేదీన మదర్ థెరిసా పుట్టినరోజు సందర్భంగా మీ పారశాలలో అనాధారమంలో ఉన్న అనాధ బాలలకు సహాయార్థం విరాళాలు సేకరించి వారికి అందించారు. ఈ కార్యక్రమానికి మున్నిపల్ కమీషనర్ ముఖ్య అతిథిగా వచ్చి మిమ్మల్ని అభినందించారు. ఈ విషయాన్ని కింద ఇచ్చిన పదాలను ఉపయోగించి, ఈనాడు తెలుగు దినపత్రికకు వార్తానివేదికను తయారు చేయండి.

పదాలు

నిధుల సేకరణ కార్యక్రమం – మదర్ థెరిసా పుట్టినరోజు – మీతాయిలు – అనాధబాలలు – ముఖ్య అతిథి – మున్నిపల్ కమీషనర్ – 50 వేల రాపాయల చెక్కు ప్రదానం – ఉపాధ్యాయులు – తల్లిదండ్రులు – ప్రథానోపాధ్యాయుల ప్రశంసలు.

విభాగం - ‘సి’

4. సంఘులకు చెందిన క్రింది ప్రశ్నలకు సరైన జవాబులు గుర్తించి రాయండి.

$4 \times 1 = 4$

- (i) అయ్యదిటంకృతి – ఈ ఉదాహరణ ఏ సంధికి చెందింది,
(A) రుగొగు సంధి	(B) వడ్యాదుల సంధి
(C) పుంప్యాదేశ సంధి	(D) గుడదవాదేశ సంధి
- (ii) ఆగమం అనగా
(A) ఒక అక్షరం స్థానంలో మరొక అక్షరం వచ్చుట	
(B) రెండు అక్షరాలకు బదులుగా ఒకే అక్షరం వచ్చుట	
(C) వర్ణాధిక్యత	(D) వ్యాప్తి శాస్త్రం
- (iii) పేదాదులకాలు శబ్దము పరంబగునపుడు కర్మధారయము నందు రుగొగుంబగు – ఈ సూత్రానికి ఉదాహరణ
(A) పాపురాలు	(B) జపరాలు
(C) గోపురాలు	(D) సంవత్సరాలు
- (iv) ద్విరుక్త టకార సంధికి ఉదాహరణ
(A) కట్టెదురు	(B) పుట్టినిల్లు
(C) అట్టడుగు	(D) చిట్టచెవర
5. ఛందస్నునకు సంబంధించిన క్రింది ప్రశ్నలకు సరైన జవాబులు గుర్తించి రాయండి.
$4 \times 1 = 4$
- (i) ఘనుడా భూసురుడేగేనో నడుమ మార్గశ్రాంతు(ప్రార్థన) – ఈ పద్మపాదం ఏ ఛందస్నుకు చెందినది ?
(A) ఉత్సాలమాల	(B) శార్పులం
(C) మత్తేభం	(D) చంపకమాల
- (ii) పై పద్మపాదంనందు గల గుణాలు
(A) మ, స, జ, స, త, త, గ	(B) న, జ, భ, జ, జ, జ, ర
(C) స, భ, ర, స, మ, య, వ	(D) భ, ర, స, భ, భ, ర, వ

(iii) భాస్కరా – ఈ పదంనందలి గణం ?

(A) రగణం	(B) మగణం
(C) భగణం	(D) నగణం
- (iv) ఉత్పలమూల పృత్త పద్య పాదం నందు యతి స్థానం ఎన్నవ అక్షరం ?
(A) పదకొండప అక్షరం	(B) పదమూడప అక్షరం
(C) పదవ అక్షరం	(D) పదునాల్చ అక్షరం

6. ఈ క్రింది సమాసాలకు చెందిన ప్రశ్నలకు సరైన జవాబులు గుర్తించి రాయండి.

$4 \times 1 = 4$

- (i) సమాసమనగా
(A) సమర్థవంతములగు పదములు ఏక పదమగుట	(B) రెండు పదాలను కలుపుట.
(C) రెండు పదాలను విడదీయుట.	(D) మూడు పదాలను కలుపుట
- (ii) “చక్రపాణి” – ఏ సమాసం ?
(A) ద్విగు సమాసం	(B) ద్వంద్వ సమాసం
(C) బహుప్రాణి సమాసం	(D) రూపక సమాసం
- (iii) నాలుగు ముఖములు గలవాడు. సమాసంచేస్తే
(A) నాలుగు ముఖములు	(B) చతుర్ముఖుడు
(C) చాతుర్ముఖుము	(D) చతుర్ముఖుము
- (iv) ఆశాపాశం – ఏ సమాసం ?
(A) ద్విగు సమాసం	(B) బహుప్రాణి సమాసం
(C) రూపక సమాసం	(D) ద్వంద్వ సమాసం

7. ಈ ಕ್ರಿಂದಿ ಅಲಂಕಾರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಸರ್ವೇ ಜವಾಬ್ದಿ ಗೃಹಿಂಚಿ ರಾಯಂಡಿ.

$$4 \times 1 = 4$$

(i) క్రమాలంకారానికి ఉదాహరణ ?

- (A) అమల మౌము పున్నమి నాటి చంద్రబింబాన్ని తలపించే విధముగా ఉంది.

(B) హిమాలయ పర్వత శిఖరములు అంబరమును చుంచించు చున్నాయి.

(C) రామ లక్ష్మీ ఇందుల వివాహం సీతా ఊర్మిలలతో అంగరంగ వైభవంగా జరిగింది.

(D) అంజనేయుడు సనుద్రాన్ని దాటెను. మహాత్ములకు సాధ్యం కానిది లేదు.

(ii) ଅତୀଶମ୍ବାନ୍ତି ଅଲଂକାରଙ୍କଣାଂ

- (A) ఉపమానోపాయాలకు భేదంలేదని చెప్పట.

(B) ఉపమానోపాయాలకు సార్ధశ్యం చెప్పట.

(C) ఉన్న విషయాన్ని ఎక్కువ చేసి చెప్పట.

(D) ఉపాయానో ఉపమానంగా ఉపాయాంచుట.

(iii) අරාංතරන්සාලංකාර ලක්ශණ
.....

- (A) ఉమానోవ్ మేయాలకు సామ్యాన్ని చెప్పుట.

(B) ఉన్న విషయాన్ని ఎక్కువ చేసి చెప్పుట.

(C) సామాన్యాన్ని విశేషం చేతగాని, విశేషాన్ని సామాన్యం చేతగాని సమర్థించుట.

(D) కమానీ అనుసరించి అన్నయం చేకూర్చుట.

(iv) సీత శ్రీరాముని తలపే పోసిన తలంబొలు ఇంద్ర నీల మణుల చందం లాగ అలరారుచున్నాడి.

ఈ వాక్యంలో గల అలంకారం ?

8. ಈ ಕ್ರಿಂದಿ ವಾನಿಕಿ ಪರ್ಯಾಯಪದಾಲು ಗುರ್ತಿಂಚಿ ಜವಾಬು ಪ್ರತಿಂಥೀ ರಾಯಂಡಿ.

$$2 \times 1 = 2$$

9. ಈ ಕ್ರಿಂದಿ ಜಾತೀಯಾಲಕು ಅರ್ಥಾಲನು ಗುರ್ತಿಂಚಿ ಜವಾಬು ಪತ್ರಂಲೋ ರಾಮಂಡಿ.

$$2 \times 1 = 2$$

- (i) “ప్రారంభం చేయు” అనే అర్థంలో ఈ జాతీయాన్ని ప్రయోగిస్తారు.

(A) ఏడిచి పెట్టు (B) పంగనామాలు పెట్టు

(C) అంకురార్పణ చేయు (D) తిల్సిద్ధకములిచ్చు

(ii) “నల్లేరుపై బండి నడక” – ఈ జాతీయాన్ని ఈ అర్థంలో ప్రయోగిస్తారు

(A) నడక రానిది (B) మిక్కిలి కష్టము

(C) మిక్కిలి సులువైనది (D) నల్లేరుపై బండి వలె వెళ్లట

10. ಈ ಕ್ರಿಂದಿ ಸಾಮೆತಲಕು ನಮ್ಮಾನಾಲು ಗುರ್ತಿಂಚಿ ರಾಯಂಡಿ.

$$2 \times 1 = 2$$

- (i) “అంబలి తాగేవాడికి మీసాలత్తే వాడొకదు”. ఈ సామేతను ఏ అర్థంలో వాడుతారు

 - (A) పేదవాడు కాబట్టి గొప్పలకు పోలేదు.
 - (B) తన పరిష్కారి బాగాఉన్నప్పుడు మాత్రమేగొప్పలకు పోతాడు
 - (C) దారిప్ర్యమును అనుభవిస్తున్నాడంబరాలకు పోతున్నప్పుడు.
 - (D) భారమైన జీవితం గడుపుతున్నప్పుడు.

(ii) “ఇంట్లో దరిద్రుడు. బయట విలాసవంతుని లాగ ఫోజులు.” ఈ అర్థంలో ఏ సామేతను ప్రయోగిస్తారు.

 - (A) కాకిపిల్లల కాకికి ముద్దు
 - (B) మింగ మెతుకులేదు – మీసాలకు సంపెంగ నూనె.
 - (C) ఇల్లలుకగానే పండుగకాదు
 - (D) ఇంటిగుట్టు లంకకు చేటు

11. ఈ క్రింది ప్రక్రియలను గుర్తించి జవాబు పత్రంలో రాయండి.

2 × 1 = 2

(i) గోల్కొండ – పాతం ఏ ప్రక్రియకు చెందినది ?

(A) వచన కవిత

(B) కథానిక

(C) భాషా వ్యాసం

(D) చారిత్రక వ్యాసం

(ii) లక్ష్మిధి – పాత్యంశం ఏ ప్రక్రియకు చెందినది ?

(A) కావ్యం

(B) సంపాదకీయం

(C) శతకం

(D) పురాణం

12. క్రింది పరిచిత గద్య పద్యంశాలలో ఒక దానిని ఎన్నుకొని చదివి, అడిగిన ప్రశ్నలకు సరైన సమాధానాలను

గుర్తించి రాయండి.

5 × 1 = 5

(A) కనీస అవసరాలు తీరడం, గౌరవప్రదంగా బ్రతకడం ప్రజల ప్రాథమిక హక్కు స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తోలి దశాబ్దాలలో అనేక సంక్లేషమ వథకాలు అమలు అయ్యేవి. పరాయి పోలనలో నిధుల మళ్ళింపు, పాలనాపరమైన విషక్త వల్ల అవి తెలంగాణకు అందలేదు. అందువల్ల మూడు తరాల అణచివేతలో మగ్గిన సమాజాన్ని మళ్ళీ సంక్లేషమ వథకాల రూపంలో ఆయుర్వేదం తప్పనిసరి.

తెలంగాణకు నీటి పొరుదల రంగంలో జరిగిన అన్యాయాన్ని చక్కనిధిదండం ఒక బృహత్తార్థం. పరిపాలనారంగంలో సంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టడం కూడా అవసరమే. తెలంగాణ ఒకప్పుడు దేశంగా ఉండేది. స్వీయ పరిపాలన మనకు కొత్తగాదు. అపారమైన వనరులు ఉన్నాయి. ప్రజలు కష్టించే తత్వం కలవారు. బుద్ధి బలానికి కొదపలేదు. ఇందుకు తోడు మూడు తరాల పోటు స్వీచ్ఛ స్వాతంత్ర్యాల కోసం పోరాడిన జాతికి వాటి విలువ తెలిసి ఉంటుంది. అందువల్ల తెలంగాణ భవిష్యత్తుపై సందేహానికి తావు లేదు. స్వాతంత్ర తెలంగాణ అభివృద్ధి బాటలో వయనిస్తుంది. ప్రపంచానికి ఆదర్శంగా నిలుస్తుంది.

ప్రశ్నలు :

- (i) ఎప్పుడు తెలంగాణకు సంక్లేషమ వథకాలు అందరేదు ?

 - (A) వరాయి పాలనలో నిధుల మళ్ళింపు వల్ల
 - (B) పాలనావరమైన ఆర్థిక సమస్యల వల్ల
 - (C) వనరుల కొదవ వల్ల
 - (D) గౌరవప్రదంగా బ్రతకకపోవడం వల్ల

(ii) తెలంగాణ సమాజాన్ని ఎలా ఆదుకోవాలి ?

 - (A) వరాయి పాలనతో
 - (B) సంక్లేషమ వథకాల రూపంలో
 - (C) నిధులు మళ్ళింపుతో
 - (D) సంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టుక పోవడంతో

(iii) తెలంగాణ వరిపాలనా రంగంలో ఏది అవసరం ?

 - (A) భవిష్యత్తుపై సందేహాలు లేకుండడం (B) ప్రజలను ఆదుకోవడం
 - (C) సంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టడం (D) పాలనా పరమైన వివక్ష

(iv) తెలంగాణ జాతి ఎటువంటిది ?

 - (A) స్వీచ్ఛ స్వీతంత్ర్యాల విలువ తెలిసినది
 - (B) అణచివేత తెలియనిది
 - (C) స్వీచ్ఛ స్వీతంత్ర్యాల విలువ తెలియనిది
 - (D) పర రాష్ట్రం కోసం పోరాడినది

(v) కనీస అవసరాలు తీరడం, గౌరవప్రదంగా బ్రతకడం అనేది ఏ విధమైన హక్కు ?

 - (A) అప్రాథమిక హక్కు
 - (B) ప్రాథమిక హక్కు
 - (C) సెత్తిక హక్కు
 - (D) న్యాయవరమైన హక్కు

ලේඛන (OR)

(B) హరిదాసులను నిందలాడకుండినఁ జాలుఁ

సకల గ్రంథమ్యులు చదివినట్లు

భిక్షమియ్యంగఁ దప్పింపకుండినఁ జాలుఁ

జేముట్టి దానంబు చేసినట్లు

మించి సజ్జనుల వంచింపకుండినఁ జాలుఁ

నింపుగా బహుమాన మిచ్చినట్లు

దేవాగ్రహముల్ దీయకుండినఁ జాలుఁ

గనకకంబపుగుళ్ళు గట్టినట్లు

ఒకరి పద్మాశనము ముంచకున్నఁ జాలుఁ

బేరు కీర్తిగ సత్రముల్ పెట్టినట్లు

భూషణచికాస ! శ్రీధర్మపురి నివాస !

దుష్టసంహార ! నరసింహ ! దురితదూర !

[ప్రశ్నలు :

(i) ఎవరిని నింద చేయకూడదు ?

(A) మంచివారిని	(B) విరోధులను
(C) హరిదాసులను	(D) ధర్మపురిని

(ii) చేతినిండా దానము చేసినట్లు ఎప్పుడగును ?

(A) దానము చేసే వారిని నిలుపు చేయడం
(B) భిక్షమిచ్చే వారిని ఆపకుండా ఉండడం
(C) భిక్షమిచ్చే వారిని ఎక్కువగా ఇమ్మని చెప్పడం
(D) చేతినిండా దానము చేయడం

(iii) బహుమాన మిచ్చినట్లు ఏమి చేస్తే అవుతుంది ?

(A) సజ్జనుల వంచించ కుండా ఉంటే	(B) బహుమానాలు ఇస్తే
(C) దుర్మార్గులను శిక్షిస్తే	(D) దయకలిగి ఉంటే

(iv) అశనము అనగా అని అర్థం ?

(A) ఆశ	(B) దిక్కు
(C) ఆసనం	(D) ఆహారం

(v) శ్రీ ధర్మపురి నివాస అని ఎవరికి పేరు ?

(A) బ్రహ్మ	(B) మహాశ్వరుడు
(C) సరసింహ	(D) శ్రీరామ

విభాగం - ‘డి’

13. క్రింది ప్రశ్నలలో ఏవేని రెండింటికి సంగ్రహంగా సమాధానాలు రాయండి. **$2 \times 2 = 4$**

- (i) దానశీలము పార్యభాగ కవిని గురించి రాయండి ?
- (ii) భీక్ష పారం ఆధారంగా వ్యాసుడు ప్రవర్తించిన తీర్మానిల్లో అభిప్రాయం రాయండి.
- (iii) త్వాగి లక్షణాలెట్లా ఉంటాయి.
- (iv) మహానగరాల రోడ్లకి మరణం నాలుగు మైప్లలు అని కవి అనడంలోని జొచిత్యమేమి ?

14. క్రింది ప్రశ్నలలో ఏవేని రెండింటికి సంగ్రహంగా సమాధానాలు రాయండి. **$2 \times 2 = 4$**

- (i) మనుమరాలి మాటలచిని సదాశివగారు ఎందుకు అబ్బిరపడ్డారు ?
- (ii) తెలంగాణ రాష్ట్ర పునర్నిర్మాణంలో మీరు ఎట్లాంటి ప్రాత్ర పోషిస్తారు ?
- (iii) ఈనాడు వట్టణాలలో జనాభా అధికమవడం వలన కలిగే ఇబ్బందులు ఏమిటి ?

15. క్రింది ప్రశ్నలలో ఏదేని ఒకదానికి విపులంగా సమాధానం రాయండి. **$1 \times 4 = 4$**

- (i) కోవంపల్ల కలిగే దుష్పరిణామాలను గురించి రాయండి.
- (ii) శతక పద్మాలలోని నీత్య జీవితంలో ఎట్లా ఉపయోగపడతాయో ఏస్తేషించి రాయండి.

16. క్రింది ప్రశ్నలలో ఏదేని ఒకదానికి విపులంగా సమాధానం రాయండి. **$1 \times 4 = 4$**

- (i) తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటును జాతి చరిత్రలో ఒక అధ్యాత్మమైన ఘట్టంగా ఎందుకు అనుకుంటున్నారు ?
- (ii) గోలకోండ వట్టణము విశిష్టతను తెలుపండి.

17. క్రింది పద్మాలలో ఏదేని ఒకదానికి అన్వయకమంతో ప్రతిపదార్థం రాయండి. **$1 \times 6 = 6$**

- (i) వేదపురాణశాస్త్ర పదవీ సదవీయసిద్ధేన పెద్దము
 త్రైయువ కాశికానగర హోటకపీర శిఖాధిరూఢ య
 య్యాదిమ శక్తి, సంయమివరా ! యిటు రమ్మని పిల్చె హాసం
 జ్ఞాదరలీల రత్న ఖచితాభరణంబులు ఘల్లు ఘల్లనన్
- (ii) కులమున్ రాజ్యముఁ దేజమున్ నిలుపు మీ కుబ్బండు విశ్వంభరుం
 దలఁతిం బోఁడు త్రివిక్రమ స్ఫురణవాఁడై నిండు బ్రహ్మండముం
 గలదే మాన్య నొకండు ? నా పలుకు లాక్ష్రింపు కర్ణంబులన్
 పలదీ దానము గీనముం ; బనుపుమా వర్ణిన్ పదాన్యేత్తమా !

18. క్రింది ప్రశ్నలలో ఏవేని రెండింటికి విపులంగా సమాధానాలు రాయండి. **$2 \times 4 = 8$**

- (i) రామాయణం ఆధారంగా గురుళిష్యల సంబంధాన్ని వివరించిండి.
 - (ii) హనుమంతుడు శ్రీరాముని గుణగణాలను సీతాదేవికి నివేదించిన విధానాన్ని రాయండి.
 - (iii) కై పాత స్వభావాన్ని చిత్రించండి.
 - (iv) రామ సుగ్రీవుల మైత్రిని గురించి రాయండి.
-

